

יש חומר בהקם יותר מבהפר.

ויש חומר בהפר יותר מבהקם.

חומר בהקם מבהפר —

עט-א א. שהשתיקה ביום ששמע את הנדר מקיימת את הנדר.

ואין שתיקה מבטלת את הנדר.

ב. וכן אם קיים בלבו — הנדר קיים.⁽⁵⁸⁾

אך אם הפר בלבו — אינו מופר.

ומוסיפה הברייטא דינים נוספים בהלכות הקמה והפרה:

קיים — אין יכול אחר כך להפר.

הפר — אין יכול לקיים.

ומוכיח רב חסדא מדברי הברייטא:

קתני בברייטא, שהשתיקה מקיימת.

מאי לאו, האם אין כוונת הברייטא, בשותק על מנת למיקט?

ומוכח שאף שתיקה על מנת למיקט הרי היא שתיקה המקיימת.

ודחינן: לא.

כוונת הברייטא היא בשותק, וחושב בלבו על מנת לקיים את הנדר.

אך מקשה הגמרא על הדחייה:

אי הכי, היינו הדין הקודם של הברייטא, שקיים בלבו, קיים. ומדוע חזרה ואמרה הברייטא פעמיים דין זה של קיום בלב?

אלא, כך יש לתרץ את הברייטא לפי רב חנינא:

כוונת הברייטא היא, בשותק סתם, שלא חשב בלבו לא לקיים ולא להפר.

ולכן, אין להוכיח מברייטא זו על דין השותק על מנת למיקט.

ועתה דנה הגמרא בדברי הברייטא שהביא רב חסדא.

אשכחן [מצינו] בברייטא אופנים שיש חומר בהקם יותר מבהפר.

ודנה הגמרא:

חומר בהפר מבהקם — מנא לך?

[אין "מנלך" האמור כאן מתבאר כרגיל, "מנין לנו", אלא] —

באיזה אופן יש חומר בהפרה יותר מבקיום?

אמר רבי יוחנן: החומר הוא בכך שנשאלין אצל חכם על החקם להתיר ולעקור את הקיום. ואין נשאלין על ההפר — אין אפשרות התרה על הפרה.

מתיב רב כהנא על דברי רב חנינא מדברי ברייתא אחרת:

דתניא: "ואם החרש יחריש לה אישה, וקמו

שמסכים עם הנדר ולכן הנדר מקיים. ומוכח שמועיל קיום אפילו בלב, ואין צורך דוקא בקיום בפה.

ומקשה הגרעק"א על דברי הר"ן, מה הראיה

58. הר"ן מפרש את מקור דין זה שמועיל קיום בלב, מהא שמצינו, שכאשר שותק האב או הבעל ביום שמעו הרי הנדר מקיים. והטעם, משום שבכך שותק, הרי זה נחשב שמגלה דעתו